

TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı : 10143

Tarih : 26.01.2025

22387

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Yılmaz Tunç** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Onur DÜŞÜNMEZ
Halkarı Milletvekili

Türkiye cezaevlerinde mahpuslara yönelik işkence, kötü muamele ve sağlık hizmetlerine erişim engelleri, kamuoyunun ve insan hakları örgütlerinin gündeminde yer alan ciddi bir sorun olmaya devam etmektedir.

11 yıldır tutuklu bulunan Ahmet Kaya, 2014 yılında hakkında açılan davada 15 yıl hapis cezası almıştır. Ancak Ahmet Kaya'nın cezaevinde tutulduğu süre boyunca maruz kaldığı şiddet ve sağlık ihlalleri, infaz hukukunun temel ilkeleriyle bağdaşmamaktadır. Tarafımıza ulaştırdığı beyanlarına göre Ahmet Kaya, Ocak 2023'te Van Yüksek Güvenlikli Cezaevi'nde gerçekleştirilen bir koğuş baskını sırasında 15 kişilik bir gardiyan grubu tarafından ağır şekilde darp edilmiş; bu saldırı sonucunda kaburgaları ve dişleri kırılmıştır. İşkence ve kötü muameleye maruz kaldığı halde olayla ilgili herhangi bir idari veya adli soruşturma başlatılmamış, aksine kendisi Erzurum Dumlulu 1 No'lu Yüksek Güvenlikli Cezaevi'ne sürgün edilmiştir. Yaşadığı ağır darp sonucunda ciddi sağlık sorunları ortaya çıkan Ahmet Kaya'nın, nefes darlığı, diş eti hastalıkları, çene kemiğinde erime ve mide rahatsızlıkları yaşadığı bilinmektedir. Kırılan kaburgalarına bağlı olarak nefes almakta zorluk çektiği, bu nedenle sprey türü ilaçlar kullanmak zorunda kaldığı ifade edilmektedir. Özellikle darp sırasında kırılan dişleri nedeniyle çene yapısında ciddi bozulmalar meydana gelmiş olup, doktorlar tarafından çenesinin yamulmaması için bütün dişlerinin çekilerek acil kemik tozu tedavisinin yapılması gerektiği ifade edilmiştir. Ancak bu tedavinin gerçekleştirilmesi için 250 bin TL ödeme

yapması isteniyor. Mahpusların sağlık hakkı devlet güvencesi altında olması gerekirken, bir tutuklunun temel sağlık hizmetine erişiminin maddi olanaklara bağlı hale getirilmesi kabul edilemez bir uygulamadır.

Cezaevlerinde mahpusların sağlık hakkına erişiminin engellenmesi, işkence ve kötü muamele yasağının ihlal edilmesi, Anayasa ve uluslararası insan hakları sözleşmeleri açısından ciddi bir hukuki sorundur. Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 3. maddesi gereği işkence ve kötü muamele yasağı mutlak bir düzenleme olup, devletin mahpusları insan onuruna yakışır şartlarda tutması ve sağlık hizmetlerine erişimini sağlaması gerekmektedir.

Bu bağlamda,

1. Ahmet Kaya'nın, Van Yüksek Güvenlikli Cezaevi'nde 15 kişilik gardiyan grubu tarafından işkenceye uğradığı iddiasıyla ilgili Bakanlığınız tarafından herhangi bir adli veya idari soruşturma başlatılmış mıdır? Başlatıldıysa hangi aşamada? Başlatılmadıysa neden?
2. Ahmet Kaya'nın gördüğü şiddet sonucunda kaburgalarının kırıldığı, dişlerinin kırıldığı ve ciddi sağlık sorunları yaşadığı bilinmesine rağmen neden tıbbi tedavisi sağlanmamaktadır?
3. Adalet Bakanlığı'nın mahpusların sağlık hakkına erişimini sağlama yükümlülüğü varken, bir mahpusun çenesinin yamulmaması için gerekli olan bütün dişlerinin çekilmesi ve kemik tozu tedavisinin yapılması gibi hayati bir tedavi için 250 bin TL ödeme zorunluluğu getirilmesi hukuka uygun mudur? Cezaevlerinde mahpusların sağlık hizmetlerine erişimi neden maddi imkânlarla bağlı kılınmaktadır?
4. Ahmet Kaya'nın nefes almakta zorlandığı, çene kemiklerinde erime başladığı ve temel sağlık ihtiyaçlarını dahi karşılamakta güçlük çektiği ifade edilmektedir. Bu denli kritik bir sağlık sorununa rağmen Adalet Bakanlığı neden harekete geçmemektedir? Bu konuda bir inceleme başlatılacak mıdır?
5. Cezaevlerinde mahpusların maruz kaldığı kötü muamele, işkence ve sağlık hakkına erişim engellerini önlemek adına Bakanlığınızın herhangi bir yeni düzenleme veya politika geliştirme planı var mıdır?
6. Ahmet Kaya'nın sağlık hakkına erişimi sağlanacak mıdır? Bakanlığınız, acil tedavisinin yapılması ve sağlık durumunun iyileştirilmesi adına herhangi bir adım atacak mıdır?